

misionelní ohledání budovy, nemohl zkoumati, zdali opatření stavebního úřadu jest vůbec a z jakých důvodů nezbytné. Správně uvádí odvolací soud, že zákon o ochraně nájemců neobmezuje důvodu zrušení nájemní smlouvy pouze na případy, má-li stavení býti zbořeno podle úředního příkazu z bezpečnostních důvodů, nebo z jiných veřejných důvodů, že nerozlišuje také, zdali bylo dotyčné nařízení vydáno z úřední moci, či na žádost vlastníka budovy. Neposkytuje-li zákon v takovém případě nájemníku ochranu, nemůže se nájemník dovolávat svých osobních poměrů a zájmů, ale také nemůže vytýkati, že šlo jenom o subjektivní přání vlastníka domu, by dum byl zbořen, a postaveny byly nové výnosnější krámy.

Pokud posléze spatřují dovolatelé nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud neuznal, že soud prvé stolice, vysloviv také zrušení nájemní smlouvy, ačkoliv o toto nebylo v žalobním návrhu žádáno, tím porušil zásadu §u 405 c. ř. s., sluší uvést, že ani v této příčině není podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací opodstatněn. Řečená zásada ukládá rozhodujícímu soudu, že jsa vázán při vydání rozsudku na návrhy stran, nesmí přisouditi v í c e, a nesmí přisouditi n ě c o j i n é h o, nežli bylo navrhováno. Ani o tento, ani o onen případ nejde, když bylo žádáno s uplatněním zrušovacího důvodu podle §u 3 zákona o ochraně nájemců pouze za vyklizení najatých místností, a vysloveno bylo zároveň u vyhovění tomuto návrhu nenavrhané zrušení nájemní smlouvy, neboť toto zrušení bylo obsaženo v žalobním návrhu, poněvadž vyklizení nájemních místností je v tomto případě důsledkem zrušení nájemní smlouvy. Šlo tedy jenom o právnicky správnou stylistickou úpravu žalobního žádání, kterou žalující straně nebylo přisouzeno ani více, ani něco jiného, nežli bylo navrhováno.

Čís. 5384.

Odpůrčí nárok.

Ku sprošřujícímu účinku uspokojení jiného odpůrčího nároku (§ 18 odp. ř.) jest třeba, by nárok ten byl oprávněn dle náležitostí §u 8 odp. řádu.

(Rozh. ze dne 20. října 1925, R II 304/25.)

Proti žalobě Leopolda Sch-a, by darování nemovitosti dlužníkem žalobcovým žalované (otcem dceři) bylo prohlášeno vůči žalobci bezúčinným, namítla žalovaná, že na výzvu okresní záložny v U. a na její pohružku odpůrčí žalobou zaplatila záložně pohledávku za dárce nemovitosti. Procesní soud prvé stolice žalobu zamítl, maje za to, že žalovaná vzhledem ku placení okresní záložně není již převodem nemovitosti obohacena. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Pokud se žalovaná dovolávala §§ 17, 18 ve spojení s §em 13 odp. ř., jest na ní, by dokázala, že dobrovolným uspokojením záložny uspokojila věřitele k odporu oprávněného (§ 8 odp. ř.). Nelze sice s odvolatelem souhlasiti v tom, že jedině přípustným způsobem plnění odpůrčího nároku jest plnění rozsudečné a že by

ten, proti němuž odpůrčí nárok směřuje, musil za všech okolností nejprve se pustiti do sporu, byť i beze všech vyhlídek na úspěch, naopak podle okolností zajisté stačí vážná hrozba odpůrčí žalobou. Každým způsobem však musí žalovaný dokázati, že uspokojený věřitel byl tehdy k odporu hmotně oprávněn vykonatelností a nedobytností své pohledávky a že také zákonná lhůta pro uplatnění odpůrčího nároku byla zachována. Touto otázkou se však prvý soud v rozsudku výslovně vůbec neobírá a procesní látka ve spisech obsažená neskýtá spolehlivé opory, by příslušné okolnosti byly odvolacím soudem objektivně zjištěny. Žalovaná ovšem nemůže se s účinkem omlouvatí tím, že tehdy nevěděla, že se může proti záložně brániti, neboť uspokojila-li osobně pohledávku záložny, ač tu nebylo odpůrčího rozsudku, a ač ostatně byla jen povinna dáti si líbiti, by záložna se domáhala uspokojení ze sporných nemovitostí (§ 13 (1) odp. ř.), učinila tak očividně proto, by tyto nemovitosti pro sebe uchránila, tedy ve vlastním zájmu a tím zřejměji jednala na vlastní nebezpečí. Opatrnost byla tím více na místě, ježto tehdy již žalovaná věděla o odpůrčím nároku žalobcově, jenž jí byl opověděn v březnu 1923. Dlužno tedy odvolateli potud přisvědčiti, že, když prvá stolice v naznačených směrech věc právnicky mylně posoudila a proto neučinila dalších skutkových zjištění nezbytných k úsudku, že žalovaná se může s účinkem dovolávatí §§ 13, 17, 18 odp. ř., jeví se řízení kusým.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Rekurs není odůvodněn. Stěžovatelka vytýká napadenému zrušovacímu usnesení nedorozumění vůči právnímu hledisku soudu první stolice, leč neprávem, neboť soud odvolací správně nepřejal toto hledisko první stolice a svým usnesením opravuje právní omyl v něm tkvící. Soud první stolice pokládá totiž dle odůvodnění svého rozsudku darovací postup polovice pozemků vl. čís. 725 v H. dlužníkem žalobcovým Josefem K-em jeho dceři — nynější žalované — za právní jednání po rozumu §u 3 čís. 1 odpůrčího řádu odpíratelné, zamítá však tímto sporem uplatněný odpůrčí nárok žalobcův z toho důvodu, ježto míní, že žalovaná, již přiznává bezelstnost dle §u 13 odpůrčího řádu, nemá z onoho bezúplatného přidělu již žádného obohacení proto, ježto na výzvu okresní záložny v U. a na její pohrůzku odpůrčí žalobou zaplatila jí za otce kolem 10.000 Kč, tedy daleko více než činila zjištěná hodnota takto přijatého obohacení (§ 13 odpůrčího řádu). Soud odvolací nevešel právem na tento důvod, neboť touto námitkou neuplatňovala žalovaná obranu ve smyslu §u 13 odpůrčího řádu, dle jehož třetího odstavce jest bezelstný příjemce bezúplatného plnění povinen toto jen potud zpět vydati, pokud je jím obohacen, nýbrž bránila se tím, že, uspokojivši takto odpůrčí nárok jiného věřitele z téhož odpůrčího důvodu proti ní vznesený, jest vůči nynějšímu odpůrčímu žalobci sprostěna dalšího odpůrčího závazku po rozumu §u 18 odpůrčího řádu, dle něhož při souběhu několika odpůrčích nároků odpůrčí závazek postihovaného nemá převyšovati míru v §§ 13 a 14 odpůrčího řádu stanovenou. Otázku řešiti

jest tedy jedině dle posléz citovaného zákonného předpisu a z toho důvodu není třeba obírat se podrobněji oněmi vývody rekursu, kterými stěžovatelka podepřítí hledí právní názor soudu prvního, vztahující se ku ztrátě »obohaceni«. S tohoto hlediska jest však souhlasiti plně se zrušovacím usnesením odvolacího soudu k této otázce a, vytýká-li stěžovatelka usnesení tomuto rozpor v odůvodnění a nedostatek důvodu pro zrušení rozsudku, jest v obou směrech v nepravu. Uvádí-li odvolací soud, že jiný odpůrčí věřitel může býti s účinkem Šu 18 odpůrčího řádu uspokojen i bez neb před podáním odpůrčí žaloby, neocitá se s tímto náhledem v rozporu, požaduje k vůli průkazu oprávněnosti onoho uspokojeného odpůrčího nároku i důkaz o vykonatelnosti dotyčné pohledávky (§ 8 odpůrčího řádu), neboť jde zřejmě o dvě různé skutečnosti. Ku sproštujícímu účinku uspokojení jiného odpůrčího nároku dle Šu 18 odpůrčího řádu jest třeba, aby nárok ten byl oprávněn dle náležitostí v Šu 8 odpůrčího řádu stanovených a soud odvolací právem pohřešuje v řízení první stolice spolehlivá zjištění o těchto náležitostech.

Čís. 5385.

K osvědčení nebezpečí dle Šu 381 čís. 1 ex. ř. stačí, že hrozí změna dosavadního stavu. Lhostejno, odkud nebezpečí hrozí; zavinění odpůrcovo se nevyhledává.

(Rozh. ze dne 20. října 1925, R II 313/25.)

Prozatímní opatření uschováním a správou vinného destilátu soud první stolice povolil, rekursní soud návrh zamítl. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalobkyně domáhá se na žalovaném, jako schovateli, vydání 400 litru (nyní 800 litrů) vinného destilátu a žádá současně za povolení prozatímního opatření podle Šu 382 čís. 1 a 2 ex. ř. uschováním a správou destilátu. Žalovaný odporoval povolujícímu usnesení prvního soudu jen proto, že prý nebylo osvědčeno nebezpečí podle Šu 381 čís. 1 a 2 ex. ř., v čemž mu rekursní soud přisvědčil, leč neprávem. Mylně domnívá se rekursní soud, že by bylo třeba osvědčiti, že destilát vytekl ze sudu následkem nedbalosti žalovaného. Stačilo úplně osvědčení, že z vinného destilátu, jehož vydání se žalobkyně domáhá, vyteklo ve sklepě žalovaného následkem chybné zátky a kapsle z jednoho sudu 150 litrů a že i druhý sud propouští zátkou a kapslí tekutinu. Již tím jest osvědčeno nebezpečí podle Šu 381 čís. 1 ex. ř., totiž že vymáhání neb uskutečnění nároku, zejména změnou dosavadního stavu bylo by zmařeno nebo značně stíženo. Zákon nežádá v opaku k Šu 379 ex. ř. osvědčení nebezpečí, které by mělo základ v jednání nebo opomenutí odpůrcově, nýbrž stačí úplně jen objektivní ohrožení, pročez zbytečně se oba nižší soudy ve svých usneseních i obě strany ve svých opravných spisech zabývaly otázkou zavinění žalovaného. Podle Šu 381